

**«АСТАНА – ЭНЕРГИЯ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

Тәуелсіз аудитордың қорытындысымен жасалған 2016 жылдың 31 желтоқсан күніндегі жағдайы бойынша қаржылық есептілік

Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттарына сәйкес дайындалған

Мазмұны

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ ЕСЕБИ

2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

- Қаржылық жағдай туралы есеп
- Жиынтық табысы туралы есеп
- Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп
- Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
- Қаржылық есептілікке ескерімдер

ТОО НАК «TAMIZ AUDIT»
Республика Казахстан, г. Алматы
ул. Наурызбай батыра, д.99/1, н.п.43в

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Астана-Энергия» АҚ--ның Акционерлері мен Басқармасына

Біз «Астана-Энергия» АҚ (бұдан әрі - компания) 31 желтоқсан 2016 жағдай бойыпша қаржылық жағдай туралы есеп, жиынтық табыс туралы есеп, көрсетілген мерзімге аяқталған капиталдағы өзгерістер мен ақша қаражатының қозғалысын, қамтиды жылына арналған үлестік және ақшалай қаражаттардың қозғалысын, қаржылық есептілікке ескерімдеріне аудит жүргіздік. Сонымен қатар есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолу жасадық.

Біздің ойымызша, төмендегі «Ескертпемен пікір білдіруге негіз» бөлімінің қоспағанда 2016 жылдың 1 қаңтарынан басталып 2016 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған Халықаралық қаржылық есеп Стандарттарымен жүргізілген қаржы есептілігін, көрсетілген мерзімдегі капиталдағы өзгерістері және ақша қаражаттарының қозғалысын барлық елеулі аспектілерде жылдық жағдай бойынша қоғамның шынайы және әділ қаржылық жағдайын ұсынады.

Ескертпемен пікір білдіруге негіз

2007 жылдың 1 қаңтар күніндегі негізгі құралдардың алғашқы құнын шартты бағалау әдістемесі, ХҚЕС-ке өту кезеңінде, ХҚЕС 1-ге (ХҚЕС-ты алғашқы қолдану) (бұдан әрі-ХҚЕС 1) сай келмеген. Себебі Қоғамда ХҚЕС 1-ге сай ХҚЕС-ке өту кезеңінде негізгі құралдардың алғашқы құнын шартты бағалаудағы анықтау ақпараты жоқ.

Нәтижесінде, біз 2015ж. және 2016 жылдың 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдай бойынша есептіліктің баптарына әсер еткен сәйкессіздігін бағалай алмадық. Тиісінше, біз бұл баптарға қандай да бір түзетулерді енгізу қажеттігін анықтауға мүмкіндік болмады.

Аудиттің негізгі сұрақтары

Аудиттің негізгі сұрақтары - біздің кәсіби пікірлеріміз бойынша, бұл сұрақтар ағымдағы кезеңдегі қаржылық есептіліктің аудитына маңызды болып табылады. Бұл сұрақтар жалпы біздің қаржылық есептіліктің аудитін және есептілікке пікір жүргізгенде қаралды. Біз бұл сұрақтарға бөлек пікір білдірмейміз. Біз қорытындымызда көрсетілетін, аудиттің төменде көрсетілген негізгі сұрақтарын анықтадық.

Түйінді мәселе кірістер есебі болып табылады. Сұрақ табыс сомаларына және қаржылық есептілікті дайындауға әсер еткендіктен негізгі болып қаралды.

Басқа ақпарат

Басшылық басқа да ақпарат үшін жауапты болып табылады.

Қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз басқа ақпаратқа қолданылмайды, және бұл ақпаратқа қатысты кез келген нысанда сенім білдіретін қорытынды жасамаймыз.

Біздің қаржылық есептілік аудитін жүргізгендегі міндетіміз басқа ақпаратмен танысу және қаржылық есептілік немесе аудит жүргізуге барысында біздің біліміміздің басқа ақпараттың айырмашылығын, айтарлықтай бұрмалаулардың бар жоқтығын қарастыру.

Алдын ала аудиторлық есептің күніне дейін алынған басқа ақпаратқа қатысты біз атқарылған жұмыс негізінде болса, біз мұндай басқа ақпарат елеулі бұрмалануын бар, біз осы факті туралы хабарлауға міндетті деген қорытындыға келдік. Біздің есепте көрсетілу тиіс кез келген фактілерін анықтаған жоқпыз.

Қаржылық есептілік үшін басшылықтың жауапкершілігі

Басшылық қаржылық есептіліктің қажеттілігіне ішкі тексеріс жүйесін әзірлеу, енгізу және іске асыруға, алаяқтықтың немесе қателіктің пайда болу себептерінің мүмкіндігінің жоқтығына жауап береді; тиісті есептік саясатын таңдау және қолдану; нақты шарттарға сәйкес тиісті есеп саясатын даярлау;

Басшылық бизнестің үздіксіздігі қатысты тиісті ақпаратты жария еткені үшін қоғамды тарату ниетті кезде қаржы есептілігін дайындау кезінде жағдайларды қоспағанда, және толассыздығын негізінде баяндамалар жасау үшін өз қызметін жалғастыру Компанияның қабілетін бағалау үшін оның қызметі немесе ол кез келген басқа шынайы баламасы, бірақ тарату немесе қызметін тоқтату болмаса жауапты болып табылады.

Қаржы есептілігінің аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі

Аудит қаржылық есептілікте берілген сомалар мен ақпаратқа қатысты аудиторлық дәлелдерді жинау үшін рәсімдерді жүзеге асырылды; рәсімдер алаяқтық немесе қате туындайтын қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда, аудитордың пікіріне негізделіп іріктелді.

Тәуекелді бағалау кезінде аудитор емес, субъектінің ішкі бақылау жүйесінің өзі тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында, белгілі бір сынақ жағдайлары үшін тиісті аудиторлық рәсімдерді жасау мақсатында дайындау және қаржылық есептіліктің дұрыстығы үшін ішкі бақылау жүйесін қарастырады.

Біздің мақсатымыз қаржылық есептемеде елеулі бұрмалаулар, алаяқтықпен еркін немесе болмауына жеткілікті сенімділік алу болып табылады қателер және біздің пікіріміз бар аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік сенімнің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол қол жетімді болса Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит, әрқашан елеулі бұрмалануын ашатынын кепілі емес. Бұрмалау алаяқтық немесе қате нәтижесі болуы, және бұл ақылға қонымды жеке немесе жиынтығында, олар қаржы есептілігінің негізінде қабылданатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне ықпал ете алатын, деп болжауға болады.

Дәулет Айтмұхамбетов
Аудитор / директордың орынбасары
ЖШС ТАК «TAMIZ Аудит»

Аудит жөніндегі сериясы МФЮ-2 2009 жылы 9 қыркүйекте берілген.
Аудиторлық қызметпен айналысу мемлекеттік лицензия нөмірі №0000042
Аудитордың куәлік саны №0000253 06.05.1996ж. жылы берілген

Алматы қ., Наурызбай батыр көшесі,
ү. 99/1, 43В қ.қ.

30 маусым, 2017 жыл

"Астана-Энергия" АҚ

2016 жылдың 31 желтоқсан күні бойынша қаржылық жағдайының сесптілігі

(мың теңгемен)

	Ескертпе	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
<i>Ұзақ мерзімді активтер</i>			
Негізгі құралдар		18 660 153	17 589 006
Материалдық емес активтер	4	3 118	3 856
Басқа ұзақ мерзімді активтер		8 214 414	6 545 999
Барлық ұзақ мерзімді активтер		26 877 685	24 138 861
<i>Қысқа мерзімді активтер</i>			
Қорлар	5	1 135 768	1 589 396
Сауда және басқа дебиторлық берешек	6	4 420 942	4 583 000
Байланысты тарапқа қарыз	7	408 493	352 018
Басқа алдын ала төленген салықтар	8	21 784	21 400
Ақша қаражаттары	9	203 191	164 156
Барлық қысқа мерзімді активтер		6 190 178	6 709 970
Баланс		33 067 863	30 848 831
<i>Капитал</i>			
Жарғылық капитал		8 284 636	8 066 107
Қосымша төленген капитал		143 000	361 529
Негізгі құралдарды қайта бағалаудан түскен резерв	10	183 506	-
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын)		16 235 937	11 457 506
Жалпы капитал		24 847 079	19 885 142
<i>Ұзақ мерзімді міндеттемелер</i>			
Несие мен қарыздар	11	-	1 532 341
Рекультивациялау үшін міндеттемелер бойынша резервтер	12	-	148 575
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	20	1 166 571	1 000 456
Жалпы ұзақ мерзімді міндеттемелер		1 166 571	2 681 372
<i>Қысқа мерзімді міндеттемелер</i>			
Несие мен қарыздар	10	1 134 326	1 613 312
Рекультивациялау үшін міндеттемелер бойынша резервтер	11	245 564	596 248
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	13	4 935 810	5 838 119
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	14	738 513	234 638
Жалпы қысқа мерзімді міндеттемелер		7 054 213	8 282 317
Баланс		33 067 863	30 848 831

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есσηжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М. С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

"Астана-Энергия" АҚ

31.12.2016 ж. аяқталған пайда немесе залал және басқа да жиынтық кірістің мәлімдемесі

(мың теңгемен)

	Ескертпе	2016	2015
Тауарлар мен қызметтерді сатудан түскен табыс	15	25 678 062	21 812 770
Сатылған тауарлар мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	16	(17 359 238)	(16 160 887)
Жалпы пайда		8 318 824	5 651 883
Әкімшілік шығыстар	17	(1 716 750)	(947 813)
Өзге шығыстар	18	227 050	120 105
Өзге шығыстар		(761 309)	(308 760)
Қаржыландырудан түскен табыс	19	-	48 185
Қаржыландыруға кеткен шығын		(62 169)	(135 751)
Салық салғанға дейінгі пайда (шығын)		6 005 646	4 427 849
Табыс салығы бойынша шығыстар	20	(1 231 418)	(944 446)
Жыл ішіндегі таза пайда		4 774 228	3 483 403
Негізгі құралдарды қайта бағалаудан амортизациялық аударма		4 185	-
Басқа да жиынтық кіріс		4 185	-
Жалпы жиынтық кіріс		4 778 413	3 483 403

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

(Handwritten signatures)

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М. С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

"Астана-Энергия" АҚ

2016 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)

(мың теңгемен)

Ескертпе 9)

	2016	2015
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының түсімі, барлығы</i>	27 968 839	22 904 802
- тауарлар мен қызметтерді сатудан түскен	24 027 165	19 765 970
- алынған аванстар	3 583 015	2 975 800
- басқа ақша қаражатының түсімі	358 659	163 032
<i>Ақша қаражаттарының істен шығуы, барлығы</i>	(19 797 207)	(16 795 485)
- тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	(12 711 722)	(10 904 838)
- берілген аванстар	(643 877)	(580 125)
- жалақы бойынша төлемдер	(2 645 571)	(2 346 810)
- сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	(33 753)	(33 950)
- табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер	(2 741 030)	(2 051 195)
- басқа төлемдер	(1 021 254)	(878 567)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза сомасы	8 171 632	6 109 317
2. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
<i>Ақша қаражаттарының істен шығуы, барлығы</i>	(5 900 440)	(7 192 781)
- негізгі құралдарды сатып алу	(5 900 440)	(7 192 781)
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза сомасы	(5 900 440)	(7 192 781)
3. Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
<i>Ақша қаражатының түсімдері, барлығы</i>	-	2 800 000
- несиені алу		2 800 000
- мүшелерінен түскен түсімдер		(1 696 259)
<i>Ақша қаражаттарының істен шығуы, барлығы</i>	(2 232 053)	(1 403 014)
- несиені өтеу	(2 011 328)	(293 245)
- сыйақыларды төлеу	(220 725)	1 103 741
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттарының таза сомасы	(2 232 053)	(70)
<i>Валюта бағамдарының өзгеруінің әсері</i>	(104)	(70)
<i>Есепті кезең ішіндегі ақша қаражатының жалпы өзгеруі</i>	39 035	20 207
Ақша қаражаттары мен баламалары	164 156	143 949
Кезең басындағы	203 191	164 156
Жылдың соңындағы		

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М. С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

"Астана-Энергия" АҚ

2016 жылдың 31 желтоқсанына капиталдағы өзгерістердің есептілігі

(мың теңге) (Ескертпе 10)

	Компанияның капиталы					Жалпы капитал
	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Резерв пайда	Бөлінбеген пайда	Барлығы	
Өткен жылдың 1 қаңтарындағы сальдо	8 066 107	361 529	7 863 956	16 291 592	16 291 592	
2014 жылға арналған КТС бойынша қосымша есептілік	-	-	110 147	110 147	110 147	
Жыл үшін жиынтық кіріс	-	-	3 483 403	3 483 403	3 483 403	
Жылдың 1 қаңтардағы жағдай балансы	8 066 107	361 529	11 457 506	19 885 142	19 885 142	
2014 жылға арналған КТС бойынша қосымша есептілік	-	-	18	18	18	
Жыл үшін жиынтық кіріс	-	-	4 778 413	4 778 413	4 778 413	
Негізгі құралдарды қайта бағалау	-	-	-	-	-	
Компания иелерінің жарналары	218 529	(218 529)	-	-	-	
Жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланс	8 284 636	143 000	16 235 937	24 847 079	24 847 079	

Басқарма төрағасы

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Бас бухгалтер

Шарипова М. С.

(тегі, аты, әкесінің аты)

1. ҚОҒАМ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

«Астана-Энергия» Акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Қоғам) - Қазақстан Республикасының резиденті (бұдан әрі - ҚР) болып табылады, 2004 жылдың 4 қарашасында Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде, заңды тұлға болып тіркелген. БСН 041140002811.

Заңды және нақты мекен-жайы: ҚР, Астана қаласы, Алматы ауданы, Промзона, ТЭЦ-2.

«Астанаэнергосервис» АҚ (бұдан әрі Акционер) жалғыз акционері болып табылады.

Компаниясының негізгі қызметі Астана қаласы бойынша электр энергиясын және электр және жылумен жабдықтау, жылу энергиясымен өндіру болып табылады. Қоғамның құрылымдық бөлімшелері ЖЭО-1 және ЖЭО-2 болып табылады. Компания Астана қаласында жылу жалғыз жеткізуші болып табылады, бұл шын мәнінде орай - «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі Заң) реттеледі. Операциялық қызмет Табиғи монополияларды реттеу және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі (Бұдан әрі - Комитет) бәсекелестікті қорғау комитетінің консультациялар үйлестіру және салынуға тиіс компания жылу энергиясын өндіру үшін тарифтерді Заңына сәйкес жүзеге асырылды. «Астанатеплотразит» АҚ (бұдан әрі - Теплотранзит) АҚ және «Астана-Аймақтық Электржелілік Компаниясы» АҚ (бұдан әрі - АРЭК): энергетикалық тасымалдау қызметтерін көрсететін, және байланысты тараптар - басты сатып алушылар «Астанаэнергосбыт» ЖШС (бұдан әрі Энергосбыт) болып табылады.

2016 жылға қызметкерлердің орташа саны 1410 адамды құрайды (2015 жылы - 1985 адам).

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ НЕГІЗІ

2.1. Қаржылық есептілікті дайындау негіздері

Компанияның қаржылық есептілігі 2015 жылғы 27 ақпандағы Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің № 143 бұйрығымен бекітілген «Тізімді және жылдық нысандарды бекіту туралы» бұйрығына сәйкес ҚЕХС бойынша бұрын қабылданған стандарттар мен түсіндірмелерді қоса алғанда, қоғамдық мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарын қоспағанда) жариялауға арналған қаржы есептілігі Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дайындалды.

2.2. Басшылықтың бағалауы мен жорамалдары

Қаржылық есептілікті дайындау сметасын және қаржылық есеп және міндеттемелер мен кезеңнің қаржы есептілігінде және пайда немесе залал ұсынылған сомаларды күніндегі шартты активтер мен міндеттемелерді ашуға аталатын активтер сомасын қатысты жорамалдарды дайындауды пайдалануды талап етеді. Неғұрлым маңызды бағалаулар негізгі құралдардың қызмет және тозу шарттарына, күмәнді борыштар бойынша, мерзімі кейінге қалдырылған салықтар анықтау жатады.

Бағалаулар мен жорамалдар тұрақты қаралып отырады. есептік бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер қайта қарау екі ағымдағы және болашақ кезеңдерге әсер ететін болса, қайта қарау осы кезеңге ғана әсер немесе өзгерту және болашақ кезеңдерде кезеңінде, егер сметалық қарастырылатын кезеңде танылады.

Болжамдар мен бағалаулар қатысты белгісіздік сияқты бағалаулар мен жорамалдарға жататын болашақта активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына түзетулерді әкелуі мүмкін.

2.3. Функционалдық және таныстыру валютасы

Компанияның қаржы есептілігінің функционалдық валютасы мен валютасы теңгені құрайды. Теңге - Компанияның функционалдық валютасы, себебі ол Компаниядағы оқиғалар мен жағдайлардың экономикалық мәнін көрсетеді.

Қаржылық есептіліктегі барлық сомалар, егер басқаша көрсетілмесе, мың теңгеге дейін дөңгелектенді.

Шетел валютасында көрсетілген қаржы есептілігінің баптары:

31.12.2015ж. жағдай бойынша:

АҚШ доллары - 1 АҚШ долларына 339.47 теңге курс бағамымен;
евро - 1 евроға 371.31 теңге курс бағамымен;
ресейлік рубль - 1 российский рубліне 4.65 теңге курс бағамымен.

31.12.2016ж. жағдай бойынша:

АҚШ доллары - 1 АҚШ долларына 333.29 теңге курс бағамымен;
евро - 1 евроға 352.42 теңге курс бағамымен;
ресейлік рубль - 1 российский рубліне 5.43 теңге курс бағамымен.

2.4. Бизнесінің үздіксіздігін қамтамасыз ету принципі

Қоса беріліп отырған қаржылық есеп Компанияның жақын болашақта жұмыс істейтіндігі және одан әрі жалғасатындығын ескере отырып дайындалды. Егер ілеспе қаржылық есептілікте үздіксіздік қағидаты негізінде жұмыс істей алмайтын болса, онда қандай да болмасын түзету талап етілмейді. Компанияның қаржылық есептілігіне ықтимал түзетулер енгізілуі мүмкін болғанда, оларды көрсету қажеттілігі айқын болады және олардың сандық құндылығын сенімді бағалау мүмкін болады.

2.5. Есептеу қағидасы

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік есептеу қағидасына сәйкес дайындалады. Есепке алу қағидаты операциялық қызметтің нәтижелерін, сондай-ақ Қоғамның экономикалық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ оның қаржылық жағдайына әсер ететін оқиғаларды төлем уақытына қарамастан, олардың орындалу фактілерін мойындау арқылы қамтамасыз етіледі. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік жазбаларда көрсетіледі және олар жататын кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

2.6. Қаржылық есептіліктің элементтерін мойындау

Қоса беріліп отырған қаржы есептілігінде қаржы есептілігінің элементтерінің анықтамасына сәйкес келетін барлық операцияларды және оқиғаларды және оларды тану шарттарын қамтиды:

- Қоғам осы объектімен байланысты кез-келген экономикалық пайдаға (немесе жоғалуға) келетініне сенімді.
- Нысанда сенімді түрде өлшенетін мән немесе бағалау бар.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері ілеспе бухгалтерлік баланста және пайдалар мен залалдар туралы есепте мақалалар түрінде ұсынылған. Қаржылық есептіліктің бірнеше элементтерін бір бапқа шоғырландыру Компания қызметіндегі олардың сипаттамаларын (функцияларын) ескере отырып жасалды.

2.7. Көрсетілі тізбегі

Қаржылық есептіліктегі баптарды ұсыну және жіктеу бір кезеңнен кейінгі кезге дейін сақталады. Қаржылық есептіліктің ұсынылуына елеулі шолу қаржы есептілігін ұсынудағы өзгерістердің қажеттілігін талап етуі мүмкін. Компания ұсынылған қаржылық есептілікке тек қана өзгертілген тұсаукесер нысаны қаржы есептілігін пайдаланушылар үшін сенімді әрі маңызды болып табылатын жағдайда ғана өзгертеді және қайта қаралған құрылым сақталуы мүмкін және ақпараттың салыстырмалылығы әсер етпейді.

2.8. Бір бірімен есеп айырысу

Компания кез келген стандартта рұқсат етілген немесе қажет болған жағдайларды қоспағанда, активтер мен міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды есепке алмайды.

2.9. Шығын базасы

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік тарихи құн негізінде жасалды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Компания 2016 жылға арналған қаржылық есептілікті дайындау кезінде активтердің, міндеттемелердің және капиталдың барлық түрлеріне қатысты әрі қарай есепке алынды.

3.1. Ақша қаражаттары мен оның баламалары

Қолма-қол ақша қолма-қол және қолма-қол ақша. Ақшалай қаражаттардың баламалары қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар болып табылады, олар өтеу мерзімі үш айдан аз ақша қаражатының белгілі мөлшеріне айналуға дайын және құнының өзгеруіне елеусіз байланысты.

3.2. Қаржылық құралдар

Қаржы құралдарын бастапқы тану

Компания қаржы құралы бойынша келісімшарттың тарабы болған кезде қаржылық активтер мен міндеттемелерді таниды.

Қаржылық активтер мен міндеттемелер бастапқыда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбаған қаржы активтері мен міндеттемелері, қаржы активін немесе міндеттемесін сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты операциялық шығындар бойынша әділ құн бойынша ескеріледі.

Қаржылық активтер

Компания өзінің қаржылық активтерін ХҚЕС (IAS 39) қолдану аясына жатқызады:

- пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- несиелер мен дебиторлық берешек;
- өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар;
- сату үшін қолда бар қаржы активтері.

Компанияның қаржы активтері келісімшарт бойынша ақшалай, сауда дебиторлық берешек және дебиторлық берешекті қамтиды.

Кредиттер мен дебиторлық берешек

Кредиттер мен дебиторлық берешек - белсенді нарықта бағаланбайтын тіркелген немесе анықталатын төлемдері бар туынды емес қаржы активтері. Бастапқы бағалаудан кейін несиелер мен дебиторлық берешек құнсыздану резервін шегере отырып тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып амортизацияланған құны бойынша есепке алынады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде туындаған жеңілдіктер мен сыйақыларды есепке ала отырып есептеледі және тиімді пайыздық мөлшерлеменің және транзакциялық шығындардың ажырамас бөлігі болып табылатын комиссияларды қамтиды. Тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизация пайда немесе залалдағы қаржыландырудан алынатын табысқа қосылады. Құнсыздануға байланысты шығындар басқа да шығыстарға қосылады.

Әділ құн

Әділ құн - бұл қаржы құралын сату кезінде алынуы мүмкін немесе нарықтық қатысушылар арасында ерікті негізде мәміле жасау міндеттемесін беру кезінде төленетін баға.

Ұйымдастырылған қаржы рыноктарында белсенді түрде айналысқа түсетін қаржы активтерінің әділ құны есептік күнгі жұмыс күнінің соңында сатып алуға арналған нарықтық баға белгілеулер негізінде анықталады. Нарықта бағаланбайтын инвестициялар үшін әділ құн әртүрлі бағалау әдістерін қолдану арқылы анықталады. Мұндай әдістер коммерциялық негізде жасалған ең соңғы мәмілелер бағасын пайдалануды қамтиды; Ұқсас құралдардың ағымдағы нарықтық құнын пайдалану; Ақшалай қаражаттардың дисконтталған ағындарын дисконтталған талдау және опциондық баға белгілеу.

Бір бірімен есеп айырысу

Қаржылық активтер мен міндеттемелер бір-бірімен есепке алынады және алынған сома танылған сомаларды есепке алудың заңды негізі және тараптардың нетто-негізде есепке алу ниеті немесе активті іске асыру және міндеттемені бір мезгілде орындау үшін болған жағдайда баланста көрсетіледі.

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Әр есептік кезеңнің соңында Компания қаржылық активтің немесе қаржы активтерінің құнсыздануының объективті дәлелдерінің болуын бағалайды. Қаржы активтерін егер қаржы активі немесе топтық құнсызданған деп есептелсе, құнсыздандудың объективті белгілері сенімді бағалана ақша қаражатының болашақ ағындарының туралы әсерді бағалау мүмкін активтің («шығын оқиғалар») бастапқы танудан кейін орын алған бір немесе бірнеше оқиғалардың нәтижесінде бар Қаржылық актив немесе қаржылық активтер тобы. Қаржы активтерін қаржылық актив немесе активтер тобы мынадай шығын оқиғалары туралы активтің белгілі иегері атанды қатысты объективті дәлелі: эмитент (борышқор) айтарлықтай қаржылық қиындықтарды, келісім-шартты бұзу, мысалы, бас тартқан немесе пайыздық немесе негізгі төлемдерді төлеуден жалтарған; Қарыз алушының банкроттық немесе қаржылық қайта ұйымдастырылу ықтималдығы; Кредитордың қандай да бір өзге жағдайларда шешпеген қарыз алушының қаржылық қиындықтарымен байланысты экономикалық немесе заңдық себептер бойынша кредитордың жеңілдікті шарттарын беру. Бұл айғақтары, сондай-ақ осындай берешек көлемінің өзгеруі ретінде, атап айтқанда, қаржы құралының болжамды ақша қаражатының болашақ ағындарының, айқындалған азаюын болуын көрсететін бақыланатын деректер немесе қарыздарын төлеуге өз міндеттемелерін орындамау орындалмауымен арақатысты ұлттық немесе жергілікті экономикалық жағдайлар болып табылатын үлестік құралына инвестиция құнсыздандудың объективті дәлелі эмитент жұмыс істейтін техникалық, нарықтық, экономикалық немесе құқықтық ортаға қолайсыз әсері бар елеулі өзгерістер туралы ақпаратты қамтиды, және үлестік құралына инвестиция құны өтелмеуі мүмкін екенін көрсетеді.

Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржы активтері үшін, компания бірінші дербес маңызы жоқ қаржы активтері бойынша жеке-жеке немесе ұжымдық құнсыздандудың объективті белгілері дербес мағынаға ие қаржы активіне қатысты жеке бағалайды. Компания қатысты құнсыздандудың объективті дәлелдер жоқ жеке екеуіне де ие және өзінің мәні бар емес, қаржы активін бағаланады деп тапса, ол кредиттік тәуекелдің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобына активті қамтиды және жиынтық негізде олардың құнсыздануын бағалайды. Жеке танылатын немесе құнсыздандудан болған шығын танылады жалғастыруда құнсыздандудың жиынтық бағалауға енгізілген жоқ құнсыздандудан активтерді бағаланады.

Онда объективті шығын сипаттамалары құнсыздандудан несиелер мен дебиторлық берешек болып табылады немесе амортизацияланған құны шығын өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар болып табылады. Егер таза активтер құнының арасындағы айырма және (әлі болашақ кредиттік шығындарды шеккен жоқ қоспағанда) болжанатын болашақ ақша ағындарының ағымдағы құны ретінде анықталады егер қаржы активі тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша түпнұсқа бойынша, активтің баланстық құны тікелей немесе резерв шотын арқылы азайтылуы тиіс. Құнсыздандудан болған залал пайда немесе залал кезеңде құнына қосылады.

Шығын, құнсыздандудан болған азаяды актив құнынан кейінгі кезеңде және осы төмендеуі объективті тану құнсыздану кейін орын алған оқиғаға (мысалы, өсіп тұтынушы кредиттік рейтингі) байланысты болуы мүмкін болса, бұрын танылған шығын, құнсыздандудан болған резерв шотын түзету арқылы қалпына келтіріледі. қаржылық активтің құны кейіннен қалпына келтірілсе болашақ есептен шығару болса, қалпына келтіру кезеңдегі пайда немесе шығын туралы есепте шығыс ретінде есептеледі.

Қаржы активін тануды тоқтату

Қаржы активі (немесе, қажет болса, қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтерінің бір бөлігі) баланста танылуы тоқтатылады, егер:

- активтен ақша ағынын алу құқығы аяқталған;

- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берсе не үшінші тарап «транзиттік» келісім материалдық кешіктірмей толық ақша ағындарын алынған төлеуге міндеттеме қабылдаған жағдайда; және (а) компания активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды берген, не, немесе (б) Қоғамның аударылған де айтарлықтай бөлінбеген активтен барлық тәуекелдер мен пайданы, бірақ осы активті бақылауды берсе болды.

Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берсе не болмаса транзит келісімін жасаса және берген, не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды сақтап де активті бақылауды берсе, актив танылады Компания өткізілген активке қатысуды жалғастыруда. Бұл жағдайда Компания тиісті міндеттемені де мойындайды. Берілген актив және тиісті міндеттеме Компания сақтайтын құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасып отырған қатысу активтің бастапқы баланстық құны мен Қоғамның талап етілуі мүмкін төлем, оның ең үлкен сомасы төмен бағаланады.

Қаржылық міндеттемелер

Компания 39 ХҚЕС (IAS) қолдану аясындағы өзінің қаржылық міндеттемелерін келесі түрде жіктейді:

- пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- қарыздар мен кредиторлық берешек.

Компанияның қаржылық міндеттемелері сауда берешегі болып табылады.

Несиелер мен қарыздар

Бастапқы танудан кейінгі займдар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Амортизацияланған құн несиені алуға байланысты кез-келген шығындарды, сондай-ақ несиені өтеуге байланысты жеңілдіктер мен сыйақыларды ескере отырып есептеледі.

Қарыздар қысқа мерзімді міндеттемелер ретінде жіктеледі, егер Компания есепті күннен кейін кемінде 12 ай ішінде төлемді кейінге қалдыруға сөзсіз құқығы болмаса.

Осындай активтің бөлігі ретінде құрылыс салуға немесе білікті активтерді өндіруге тікелей қатысты несиелер бойынша шығындар капиталдандырылады. Басқа да қарыздар бойынша шығындар олар туындаған кезде қаржыландыру шығыны ретінде кезеңнің пайдасы немесе залалы ретінде танылады.

Бастапқы танудан кейінгі сауда кредиторлық берешек тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

Кірістер мен шығыстар міндеттемелерді тануды тоқтату немесе олардың құнсыздануы танылған кезде, сондай-ақ амортизация процесінде танылған пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Қаржы міндеттемесінің тануды тоқтату

Міндеттеме орындалған немесе жойылған немесе мерзімі кезде қаржылық міндеттеме тануды тоқтату.

Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме өзгеше жағдайларда сол бір кредитор үшін басқа міндеттемеге ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеме талаптары айтарлықтай өзгертілгенде, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені және жаңа міндеттемені тануды ал тиісті баланстық құнындағы айырма пайда мойындалған кезде мен шығындар кезең тоқтату ретінде қарастырылады,

3.3. Қорлар

Сатып алу кезінде босалқылар өзіндік құнынан, кез келген сауда жеңілдіктері мен қайтаруларды шегеріп тастағанда, салықтық жеңілдіктер мен басқа да ұқсас баптар мәлімдеді, және импорт (кедендік) міндеттерін және сатып алуға байланысты басқа да салықтар кіреді, тасымалдау (жеткізу) байланысты шығындар, түсіру және өңдеу шығындары көрсетіледі жүк және тауар-материалдық қорлардың сатып алумен тікелей байланысты басқа да шығындар, және қарыздар бойынша шығындарды қамтымайды.

Тауарлық-материалдық қорлар бағаның төмен болуына және таза сатудың мүмкін болатын құнына бағаланады. Босалқылардың өзіндік құнын есептеу үшін Компания орташа өлшеу әдісін пайдаланады. Сатып алынатын ықтимал таза сату - қаржылық және шаруашылық қызметтің қалыпты жүргізілуінде болжанатын сату бағасы, аяқталу және жою үшін күтілетін кез-келген ықтимал шығындардан басқа қолданылады.

3.4. Негізгі құралдар

Жылжымайтын мүлік және жабдықтар бастапқыда төленген өтелмейтін салықтар мен алымдар және оның мақсаты бойынша пайдалану үшін дайын болуы активті күйге келтіруге тікелей жатқызылған кез келген басқа шығындарды қоса алғанда, іс жүзінде оларды сатып алу (құру) туралы шеккен барлық қажетті шығындарды, оның ішінде, құны бойынша көрсетіледі. Актив ретінде Бастапқы танудан кейін, жылжымайтын мүлік объектісі бастапқы құн кез келген жинақталған амортизация және құнсызданудан болған жинақталған шығындарды асырылады. Амортизация мерзімін пайдалы өміріндегі теңбе-тең негізде негізінде алынады. Негізгі құралдардың өтелетін сомасы баланстық құнынан кем емес екендігінің белгілері бар болса, онда өтелетін құны бағаланады және құнсызданудан болған залалдарды танылады.

Компания негізгі құралдардың келесі пайдалы қызмет мерзімін пайдаланады:

Негізгі құралдар топтары	Қызмет мерзімі,
--------------------------	-----------------

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

	жыл
Ғимараттар мен құрылыстар	5-50
Инженерлік ғимараттар, құбырлар	5-50
Кабельдік, электр желілері	10-25
Машиналар, крандар, қазандықтар және басқа жабдықтар	3-25
Көлік құралдары	7-15
Офистік жиһаз және кеңсе техникасы	4-10

Әрбір ауқымында пайдалы қызмет мерзімі осындай активтермен жұмыс тәжірибесінің негізінде Компания басшылығының бағалау негізінде анықталады. Пайдалы қызмет мерзімі Қоғамның өзі немесе бағалаушы айқындауы мүмкін. қажет болған жағдайда пайдалы қолдану мерзімдері мен амортизация әдістері әрбір қаржы жылының соңында қайта қаралуға және мерзімін түзетіледі.

Тіркелген активтер бойынша кейінгі шығыстар Компания активтен байланысты болашақ экономикалық пайда алу мүмкін болуы ықтимал болып және оның құны сенімді өлшенуі мүмкін болса ғана құнын арттыру. Барлық басқа шығындар олар пайда болған кезеңдегі шығыстар ретінде танылады.

(Объектінің құнын арттыру) (ұлғайту) арттыруға ғана шығындарды қажет капиталдандырылған бастапқыда бекітілген құралдарды көрсеткіштерінің (пайдалы өмір сүру, электр энергиясының сапасын қолдану, т.б.) нормативтік істеуін алды.

Негізгі құралдарды есептен шығару кәдеге жарату бойынша орын немесе ешқандай болашақ экономикалық пайдалар оны пайдаланудан немесе шығып қалуынан күтілуде кезде (Таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелген) активті есептен шығарудан туындайтын пайда немесе залал актив алынып тасталады онда есепті кезең үшін жиынтық кіріс туралы есепте қосылады.

3.5. Орнату үшін негізгі құралдардың компоненттері

Орнату үшін негізгі құралдардың компоненттері резервтік сипатта, жабдықтың техникалық жұмысын қамтамасыз ететін құрылғылар болып табылады. Қосалқы активтер мен құрылғылардың ең аз мөлшеріне шектеу техникалық стандарттарға сәйкес белгіленеді. Бастапқы тану үшін негізгі құралдардың құрамдас бөліктері оларды сатып алу үшін іс жүзінде шеккен барлық шығыстарды қамтитын өзіндік құн бойынша танылады. Орнату үшін негізгі құралдардың құрамдас бөліктері қажет болған жағдайда немесе ықтимал пайдалану мерзімінің аяқталуына байланысты есептен шығарылады.

3.6. Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер алу кезінде оларды сатып алу құны бойынша есепке алынады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен жинақталған құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, өзіндік құн бойынша ескеріледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі шектеулі немесе анықталмаған болуы мүмкін.

Материалдық емес пайдалы қазбалар осы кезең ішінде амортизацияланады және осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болған жағдайда құнсыздану жағдайында бағаланады.

Тозу активтердің пайдалы қызмет мерзімін бағалаудың бірыңғай (түзетілген) әдісінің негізінде есептеледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет ету мерзімі мынадай:

	Қызмет мерзімі, жыл
Бағдарламалық жасақтама	5 – 7

Ақырғы пайдалы қызмет мерзімі бар қоғамның материалдық емес активтер үшін амортизация кезеңі мен әдісі әрбір қаржы жылының кем дегенде соңында қаралады. Күтілетін пайдалы мерзімінің немесе активте енгізілген болашақ экономикалық пайдаларды тұтынудың болжамды құрылымының өзгеруі тиісті ретінде, амортизация мерзімін немесе әдісін өзгеріс ретінде қаржылық есептілікте танылған және есептік бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер ретінде қарастырылады. Мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизациялық аударымдар материалдық емес активтің функциясына сәйкес келетін шығыстар санатындағы табыс туралы есепте танылады.

Кіріс немесе шығыс материалдық емес активті тануды тоқтатумен, шығарудан түскен таза түсімдер арасындағы айырма мен активтің баланстық құны ретінде өлшенеді және актив бұдан былай қаржы есептілігінде танылған кезде пайдада немесе залалда танылады туындайтын залалдар.

3.7. Резервтер - міндеттемелер

Резервтер - Компанияның өткен оқиғаның нәтижесінде туындаған ағымдағы міндеттемелері (бұрынғы оқиғалардан заңды немесе жүктелген міндеттемелер) бар болған кезде, сондай-ақ ол міндеттеме және міндеттеме сенімді бағалауды орындау мақсатында экономикалық пайдасы бар ресурстарды шығару мүмкіндігі болған жағдайда міндеттемелер танылған .

ақшаның уақытша құнының әсері елеулі болса, резервтер ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және тиісті, міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі ставка бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады. уақыт өткеннен байланысты резерв жеңілдік өсуін пайдаланған кезде қаржыландыру шығыстары ретінде танылады.

3.8. Кірістер мен шығыстар

Кірістер компанияның шаруашылық операциялары бойынша экономикалық пайданы алуға қабілетті болуы мүмкін және табыс сомасы сенімді түрде бағалануы мүмкін болған кезде танылады. Сатудан түскен кірістер жанама салықтардан шегеріледі.

Жылу және электр энергиясын өндіруден түсетін табыс Компанияның, көлік қызметтерін көрсететін ұйымдардың электр және жылу энергиясын жеткізу кезінде есептеу әдісімен танылады.

Жылу энергиясына арналған тарифтер «шығындар плюс» жүйесіне негізделеді, яғни қызмет құнын білдіретін қызметтердің плюс маржасы, бұл ретте Агенттіктің арнайы есептеріне сәйкес, ҚЕХС-ны есепке алудан айырмашылығы бар.

Тауарларды сатудан түсетін табыс, егер табыстың нақты мөлшерінің жоғары дәрежеде бағалануы мүмкін болса, жылжымайтын мүлік сатып алушыға және тиісті тәуекелдерге ауысқан кезде танылады.

Қызмет көрсетуден түсетін табыс есеп беру күніндегі мәміленің аяқталу кезеңі сенімді түрде анықталуы мүмкін болған кезде, түсімнің сомасы сенімді түрде өлшенуі мүмкін.

Операциялық емес кіріс айыппұлдар мен өсімпұлдар түріндегі кірістерді, оң бағамдық айырмашылықты және басқа да операциялық емес кірісті қамтиды.

Есептеу әдісіне сәйкес, кірістер олар пайда болатын кезеңде, егер Компания болашақтағы пайданы сенімді түрде өлшеуге болатыны ықтимал болса, танылады.

Пайда табысы қаржы құралының күтілетін кезеңі ішінде қаржы активінің таза қаржылық жағдай туралы есептік құнына болжанатын ақшалай қаражаттардың болашақ ағындарын дисконттау мөлшерлемесі болып табылатын тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, сыйақы есептеу кезінде танылады.

Шығыстар ақшалай қаражат қашан төленетініне қарамастан, тиісті инвентаризация немесе қызмет көрсетулерді нақты алған кезде есепке алынады және қаржы есептілігінде олар жататын кезеңде көрсетіледі.

3.9. Табыс салығы

Жыл ішіндегі табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды.

Ағымдағы салық төлем Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептелген және салық салу мақсаттары үшін тиісті түзетулер енгізілгеннен кейін, пайда мен шығындар шотына енгізілген деректерге негізделген.

Кейінге қалдырылған салық баланстық әдісін қолданып есепке және олар іске асырылатын болады, бұл ақылға қонымды ықтималдығы бар қандай дәрежеде, активтер мен міндеттемелер және ілеспе қаржылық есептілікте көрсетілген, олардың ұсынылған сомаларды салық базасы арасындағы айтарлықтай барлық уақытша айырмашылықтар салық әсерін көрсетеді отыр. кейінге қалдырылған салық активтерінің ағымдағы құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және ол жеткілікті салық салынатын табыс кейбір немесе барлық тұтастай кейінге қалдырылған активтер деді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін, алынған болады деп, енді мүмкіндігі бар дәрежеде азаяды.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері есепті күнгі жағдай бойынша енгізілді, бұл салық ставкаларын (және салық заңнамасының) негізінде активті іске асыру немесе міндеттемені өтеу кезінде жылы қолдануға күтілетін салықтық ставкалар бойынша бағаланады. Іс жүзінде немесе енгізілген.

Ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар пайда немесе залалдан тыс танылған баптарға жататын болса, пайда немесе шығыннан тыс танылады. Тиісінше, танылған баптарға жататын ағымдағы және кейінге қалдырылған салық:

А) басқа жиынтық табыста басқа толық табыс арқылы тануға жатады;

В) тікелей капиталда тікелей капиталда танылуы тиіс.

ағымдағы салық активтері мен міндеттемелері мен кейінге қалдырылған салықтар өзара есепке алуға заңды құқығы бірдей салық төлеушінің және қоғам-дене мемлекеттік кірістер қатысты болса, кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, есепке алынады.

3.10. Шетел валютасындағы операциялар

Шетел валютасындағы бастапқыда сол күні функционалдық валюта бағамының жазылады. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күнгі жағдай бойынша айырбас бағамы бойынша қайта есептеледі. 21XҚЕС (IAS) шетелдік валютадағы тарихи құн бойынша бағалайды. Ақшалай емес баптар көзделген жағдайларды қоспағанда, пайда мен шығындар шотына қабылданады. Барлық айырмашылықтар бастапқы операция жасалған күнгі айырбастау бағамын пайдалана отырып қайта есептеледі. шетелдік валютадағы әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес баптар әділ құн айқындалған күнгі айырбастау бағамын пайдалана отырып қайта есептеледі.

3.11. Зейнетақы, әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Компания өз қызметкерлерінің жалақысының 10% -ын зейнетақы қорына міндетті зейнетақы жарналары ретінде сақтайды. Зейнетақы жарналары қызметкерлердің міндеттемелері болып табылады және Компанияның зейнеткерлікке шыққаннан кейін қызметкерлерге төлеуге ағымдағы немесе болашақ міндеттемесі жоқ.

ҚР заңнамасына сәйкес Қоғам қызметкерлердің салық салынатын табысының 5% -ы әлеуметтік салықты 11% және әлеуметтік аударымдар бойынша есептейді.

Міндетті кәсіби зейнетақы жарналарын жыл ішінде зиянды (ерекше зиянды) еңбек жағдайында жұмыс істейтін қызметкерлердің пайдасына аудару 2016 жылғы 31 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

3.12. Шартты активтер мен шартты міндеттемелер

Өткен оқиғалардан болатын ықтимал актив ретінде пайда болатын шартты актив, тек бір немесе бірнеше болашақ оқиғалардың басталуымен немесе пайда болғанымен расталады, қаржы есептілігінде танылмайды. Шартты актив, экономикалық пайданың пайда болуы ықтимал болған кезде, қаржы есептілігіне түсіндірме жазбада ашылады.

Шартты міндеттемелер қаржы есептілігінде танылмайды. Экономикалық пайдалармен байланысты ресурстарды шығару мүмкіндігі екіталай болмаса, олар ашылады.

3.13. Күл үйінділерінің рекультивациялау бойынша міндеттемелер бойынша резервтер

Экологиялық заңнамасына сәйкес, компания өзінің операциялық қызметінің, аяқталғаннан кейін күл көму және мелиорациялау жою нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою үшін заңды міндеттеме бар. міндеттеме өткен қызметтен түскен пайда ретінде ережелер пайдаланудан шығару және мелиорациялау шығындарды таза дисконтталған құны негізделеді. Қалдықтарды басқару жөніндегі міндеттемелер бойынша провизиялар қалпына келтіру және мелиоративтік жұмыстарды ағымдағы нормалар мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық зерттеулер мен инженерлік зерттеулер қолдау қызметінің зардаптарын Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның тиісті бағдарламаларды ағымдағы экологиялық заңнамасын, Қоғамның түсіндіру негізінде айқындалады. зиянды өтеу құнын бағалау экологиялық талаптар мен заң түсіндіру әлеуетті өзгерістерге ұшырайды. Міндеттері мелиоративтік күл қоқыс олардың туындау ықтималдығын және олардың ықтимал дыбыс бағалау сомаларды кезде танылады. Менеджмент күл рекультивациялау үшін жауапкершілігі нарықтық бағамы қаржыландыру болып табылады, 2015 жылы 2016 жылы 10,4% және 5,2% тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизацияланған құны бойынша үйінділер бағалайды. жеңілдік

есептеу 2018 жылы өтеу мерзімі бар мемлекеттік облигациялар бойынша тәуекелсіз ставканы негізделген, және мелиоративтік міндеттемелерді мерзімге осы қарқынын экстраполированияланып отыр.

3.14. Кейінгі оқиғалар

Қаржылық есептілікте компанияның жағдайы туралы (түзету оқиғалары) туралы қосымша ақпарат беретін есепті жылдың аяқталғаннан кейін болған оқиғалар қаржы есептілігінде көрініс табады. Есепті жылдың аяғынан кейін болған және түзетілмейтін оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, маңызды болған жағдайда, қаржылық есептілікке түсіндірме жазбада ашылады.

3.14. Байланысты тараптармен операциялар

Байланысты тараптарға қатысушылар, еншілес және тәуелді ұйымдар, Қоғамның негізгі басқарушы қызметкерлері және басқа да байланысты тараптар бақылайтын ұйымдар жатады. Тараптардың өзара байланысы басқарушылық және қаржылық шешімдер қабылдауына айтарлықтай ықпалын бақылау немесе басқару мүмкіндігі арқылы анықталады. Байланысты тараптар арасындағы операция - бұл төлемдерге қарамастан, байланысты тараптар арасындағы ресурстарды, қызметтерді немесе міндеттемелерді беру.

3.15. Бухгалтерлік бағалаулардағы өзгерістер және қателіктер

Компания таңдаған есеп саясаты дәйекті түрде қолданылады. Есеп саясатына өзгерістер енгізу кезінде компания мынадай есеп беру рәсімдерін пайдаланады:

- Өткен кезеңдерге қатысты тиісті түзету сомасы негізді айқындауға жатпайтын болса, өзгерістерді ретроспективті түрде қолдану керек;
- алынған кез келген түзетулер кезеңнің басындағы бөлінбеген пайданың балансына түзетулер ретінде көрсетілуі тиіс;
- Салыстырмалы ақпарат жаңа есеп саясатын көрсету үшін іс жүзінде мүмкін болған жағдайда қайта қаралуы тиіс;
- егер есеп саясатындағы өзгерістер ағымдағы немесе кез келген алдыңғы есептік кезеңдерде маңызды әсер етсе немесе кейінгі кезеңдерге елеулі әсер етуі мүмкін болса, онда Компания мынадай ақпаратты ашып көрсетуі тиіс:
 - ✓ өзгерістердің себептері;
 - ✓ ұсынылған ағымдағы және әрбір кезең үшін түзету сомасы;
 - ✓ салыстырмалы ақпаратқа енгізілген алдындағы кезеңдерге қатысты түзету сомасы; Және
 - ✓ салыстырмалы ақпараттың қайталануы немесе іс жүзінде мүмкін еместігі.

Қателер егер олар жеке немесе бірлесіп қаржы есептілігінің негізінде жасалған пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін болса, елеулі болып саналады. Алдыңғы кезеңдегі елеулі қателіктерді түзету, оларды ашудан кейін шығарылған қаржы есептілігінің бірінші жиынтығында ретроспективті түрде жасалады.

3.16. Есеп саясатындағы өзгерістер мен ашып көрсету принциптері

«Бірлескен қызметтегі акцияларды сатып алуды есепке алу» ҚЕХС 11-ке түзету

11 ҚЕХС (IFRS) түзетулер бизнестің бірлескен операцияларын сатып алуды қалай есепке алу керектігін түсіндіреді. Атап айтқанда, түзетулер сатып алу және IAS (IAS уақытта көрініс ХҚЕС (IFRS) 3 және басқа да стандарттарды (мысалы, IAS (IAS) кейінге қалдырылған салық тану үшін 12 «Пайдаға салынатын салықтар» біріктіріп тиісті бизнес принциптерін қамтамасыз) 36 «құнсыздануы «Бірлескен операцияларды сатып алу кезінде гудвил бөлінген ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін бірліктің құнсыздануына тестілеу туралы»). Бірдей тараптар қазірдің өзінде бар бизнесті салым ретінде жасайтын жағдайларда бірлескен қызметті құру кезінде осындай талаптарды қолдану керек.

Бірлескен операцияның қатысушысы, сондай-ақ 3 (IFRS) ХҚЕС-ында талап етілетін ақпаратты және бизнесті біріктіруге арналған басқа да стандарттарды ашып көрсетуге міндетті.

Компания 11-ші ХҚЕС-ты қолданбады, өйткені ол бірлескен операцияларға қатысушы емес. Бұл түзету Қоғамның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

«Ақпаратты ашу бастамасы» IAS ХҚЕС 1 түзетулер

1 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер елеулі тұжырымдаманы іс жүзінде қалай қолдануға болатынын түсіндіреді. 1 IAS Халықаралық стандартына түзетулер 2016 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді. Осы түзетулерді қолдану Компанияның қаржы есептілігіне елеулі әсерін тигізбеді.

16 ХҚЕС-қа (IAS) және 38 ХҚЕС (IAS) «Кейбір амортизация әдістерінің қабылдануын түсіндіру»

16 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер кәсіпорындарды негізгі құралдарды амортизациядан түсетін кірістерге пропорционалды түрде тыйым салады. 38-ҚЕХС (IAS) түзетулерден кейін материалдық емес активтің амортизациясы үшін тиісті негіз болып табылмайды деп болжанатын болжам жасалады. Бұл болжам тек келесі екі жағдай бойынша ғана қабылданбауы мүмкін:

- материалдық емес активтің пайдалы қызмет мерзімі және бағалау тікелей түсіммен байланысты болса;
- Табыс пен материалдық емес активтен жасалатын экономикалық пайданы пайдалану арасындағы тығыз қарым-қатынастарды көрсету мүмкін болса.

Қазіргі уақытта Компания негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясының біркелкі әдісін пайдаланады. Басшылық әділетті әдіс тиісті активтерге тән экономикалық пайдаларды тұтынуды көрсететін ең қолайлы әдіс болып табылады және, тиісінше, осы түзетулерді 16 (IAS) ХҚЕС-на және 38 (IAS) ХҚЕС-на қолдану қаржы есептілігіне елеулі әсер ететінін күтуге болмайды.

16 ХҚЕС-на (IAS) және 41 (IAS) «Ауыл шаруашылығы: жеміс-жидек дақылдары»

16 (IAS) ХҚЕС және 41 (IAS) ХҚЕС-қа түзетулер жеміс-жидек дақылдарын анықтайды және жеміс-жидек дақылдарының анықтамасына сәйкес келетін биологиялық активтер ХҚЕС-ына (IAS) сәйкес емес, 16 IAS Халықаралық стандартына сәйкес жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар ретінде көрсетіледі 41. Ауылшаруашылық өсімдіктер шығаратын өнімдер, бұрынғыдай, 41 ХҚЕС-қа (IAS) сәйкес есепке алынады.

16 (IAS) ХҚЕС-қа және 41 (IAS) ХҚЕС-ындағы бұл өзгерістер қаржылық есептілікке әсер етпейді, себебі Компания ауылшаруашылық қызметімен айналыспайды.

10 ҚЕХС-қа (IAS) және 28 (IAS) «Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы операцияларға активтерді сату немесе салым»

ЕХС-(IFRS) 10 және ҚЕХС (IAS) 28 түзетулер инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен кәсіпорын арасында активтерді сату немесе жарна болған жағдайда қолданылады. Атап айтқанда, түзету үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі қауымдасқан немесе бірлескен кәсіпорынға бар мәміле бизнес болып табылмайтын еншілес ұйымды басқару құзыретінен айрылғанда, келетін пайда немесе шығындар тек басқа байланысты емес пропорцияда бас компанияның пайдада немесе залалда танылады деп түсіндіреді қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорындағы инвесторлар. Сол сияқты, (қауымдасқан ұйымға инвестиция немесе бірлескен кәсіпорын ретінде жіктеледі және үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынады) бұрынғы еншілес қатысу үлесінің әділ құнына қайта бағалаған бойынша пайда немесе залал тек жаңа қауымдасқан ұйым немесе бірлескен кәсіпорындағы қатысы жоқ инвесторлар үлесінің бұрынғы бас компанияның ретінде танылады.

Бұл түзетулер Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

10 ҚЕХС (IFRS), 12 (IFRS) ХҚЕС және 28 ХҚЕС (IAS) «Инвестициялық ұйымдар: шоғырландырудан босатуды қолдану»

ҚЕХС түзетулер (IFRS) 10, ХҚЕС (IFRS) 12 және ҚЕХС (IAS) 28 шоғырландырылған қаржы есептілігін дайындау міндетінен босату инвестициялық ұйым назарға оның еншілес барлық алады, тіпті егер инвестициялық бас компаниясының еншілес кәсіпорны болып табылады, пайдаланылуы мүмкін, бұл 10 ҚЕХС-(ҚЕХС) сәйкес әділ күн бойынша түсіндіреді. Түзетулер, сондай-ақ инвестициялық компаниясының қатысты талаптар әзірлеу тәжірибесі жоқ инвесторлар байланысты қызметтерді қамтамасыз еншілес ұйымдары шоғырландыру деп түсіндіру шындық қызметі институционалдық инвесторлар ғана өздері емес, сол еншілес ұйымдарға қолданылады. Компания осы түзетулерді 10 ҚЕХС (IFRS), 12 (IAS) ХҚЕС және 28 (IAS) ХҚЕС-қа қолданған жоқ, себебі компания инвестициялық ұйым емес, сондай-ақ, инвестициялардың анықтамасын қанағаттандыратын холдингтік компаниялар, еншілес компаниялар, қауымдасқан компаниялар немесе бірлескен кәсіпорындар жоқ ұйым.

2012-2014жж ХҚЕС бойынша жақсартулар

«ҚЕХС-дағы жыл сайынғы жетілдіру, 2012-2014 жылдар кезеңінде» төменде баяндалған әр түрлі ХҚЕС-на бірқатар түзетулер енгізілген.

5 (IFRS) ХҚЕС-қа түзетулер, ұйым активті (немесе шығаруға арналған топты) сатуға арналған санаттан меншік иелеріне (немесе керісінше) орналастырылған активтерге қайта жіктейді. Түзетулер мұндай өзгертуді бастапқы орналастыру жоспарының жалғасы ретінде қарастыру керек, сондықтан сатудың жоспарындағы өзгерістерге қатысты 5 (IFRS) ХҚЕС талаптары қолданылмайды. Түзетулер сондай-ақ активтерді (немесе шығаруға арналған топтарды) иелерге таратуға арналған есепке алуды тоқтатуға қойылатын талаптарды түсіндіреді.

7 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер берілген келісімшарттар бойынша берілетін активке өткізілген активтерге қатысты ашып көрсету мақсаттары үшін тұрақты түрде қатысуы болып табылатынын анықтау үшін қосымша нұсқаулар береді.

19 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақы бағдарламасы бойынша міндеттемелерді дисконттау үшін қолданылатын ставка есепті кезеңнің соңында жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың нарықтық кірістілігінің негізінде айқындалады. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығының тереңдігін бағалау бірыңғай валюта деңгейінде (яғни, сыйақы төленетін валюта) жүргізілуі тиіс. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығы жоқ валюта үшін есепті кезеңнің соңында сол валютадағы мемлекеттік облигациялар үшін нарықтық кірістілік көрсеткіштерін пайдалану керек.

Осы түзетулер мен түзетулерді қолдану Компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбеді.

Новые и пересмотренные МСФО, выпущенные, но еще не вступившие в силу

Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС-тарды қолданған жоқ:

- 9 ҚЕХС (IFRS) Қаржылық құралдар 2;
- Клиент келісімдері бойынша 15 (IFRS) ХҚЕС (және ҚЕХС-на түзетулер) 2;
- 16 ХҚЕС (IFRS) Лизинг 3;
- «Акцияларға негізделген төлем операцияларын жіктеу және өлшеу» ҚЕХС 2-ге түзетулер 2;
- 10 ХҚЕС-қа (IAS) және 28-ХБЕС-дағы «Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорны арасындағы операцияларға активтерді сату немесе салымы» 4 өзгертулер;
- «Ақпаратты ашу бастамасы» IAS 7 түзетулер 1;
- «Іске асырылмаған шығындар үшін кейінге қалдырылған салық активтерін тану» ХБЕС-ке түзетулер 1;
- 4 ҚЕХС-қа (IFRS) «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) 4 «Сақтандыру келісімшарттары» 2 ХҚЕС-мен бірге қолдану;
- IFRIC 22 «Шетел валютасындағы операциялар және өтеуді алдын-ала төлеу» 2;
- 40- «Инвестициялық жылжымайтын мүлік» IAS Халықаралық стандартына түзетулер;
- ХҚЕС-қа жыл сайын жетілдіру, 2014-2016 жж

1. 2017 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық есепті кезеңдерге, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен әзірлейді.

2. 2018 жылдың 1 қаңтарынан басталатын жылдық есеп беру кезеңдеріне қатысты мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен.

3. 2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есеп беру кезеңдерінде, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен жарамды.

4. Күшіне ену күні мерзімінен бұрын қолдану мүмкін, кейінірек анықталатын болады

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»

2009 жылғы қарашада шығарылған 9 ҚЕХС қаржылық активтерді жіктеу және бағалау бойынша жаңа талаптарды енгізеді. 2010 жылғы қарашада қаржылық міндеттемелерді жіктеу мен бағалауға және оларды тануды тоқтатуға қатысты жаңа талаптарды енгізетін стандарт өзгерді. 2013 жылдың қараша айында стандартты хеджирлеуді есепке алудың жаңа талаптары жаңартылды. Стандарттың жаңартылған нұсқасы 2014 жылдың шілдесінде шығарылды.

Негізгі өзгерістер:

А) қаржы активтерінің құнсыздану резервін есептеу тәртібі;

В) қарапайым борыштық құралдардың белгілі бір түріне арналған «басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын» қаржы құралдарының жаңа санатын қосу жолымен жіктеу мен өлшеуге арналған шағын түзетулер.

9 ҚЕХС-тың (IFRS) негізгі талаптары мыналар:

- ҚЕХС (IAS) 39 қамтылған барлық танылған қаржы активтері, амортизацияланған құн немесе әділ құнмен бастапқы танылудан кейін бағаланатын тиіс. Атап айтқанда, оған негізгі борыш пен сыйақы ски қоса алғанда, ақша келісім ағындарын, алуға бағытталған бизнес-моделі шеңберінде өткізіледі борыштық, әдетте, амортизацияланған құны бойынша бағаланады. ақша келісім ағындарын алуға екі бағытталған бизнес моделі және қаржы активтерін сатудан шеңберінде, сондай-ақ белгілі бір күндерге ғана негізгі сомасын өтсеу немесе пайыздық ақша қаражаттарының қозғалысы туындатады шарттық шарттарға өткізіледі борыштық құралдар, әдетте басқа толық табыс арқылы әділ құны бойынша танылады. Барлық басқа борыштық және үлестік құралдар әділ құны бойынша бағаланады. (Осы таңдау бастапқы танудан кейін бере алмайды) ғана дивидендтерден табыс пайдада немесе залалда тану бар басқа толық табыс арқылы әділ құн бойынша - ХҚЕС (IFRS) 9, сондай-ақ саудаға арналмаған үлестік құралдардың балама бағалау мүмкіндігін береді.
- Өзіндік несиелік тәуекелдіктің өзгеруімен байланысты басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған қаржылық міндеттемелердің әділ құнындағы өзгерістер басқа толық табыс арқылы мойындалуы тиіс, егер мұндай тану пайдалар мен залалдардағы бухгалтерлік балансты құруға немесе көбейтуге әкелмесе. Қаржы міндеттемесінің несиелік тәуекелінің өзгеруіне байланысты әділ құнның өзгерісі кейіннен пайда мен шығындар туралы есепте қайта жіктелуге жатпайды.
- Қаржы активтері ҚЕХС-(IFRS) 9 құнсыздануын анықтау кезінде моделін қолдануды талап орнына күтілетін шығын ҚЕХС үшін ұсынатын жоғалту моделі, (IAS) 39 шеккен күтілетін шығын моделі назарға байланысты кредиттік тәуекел және әрбір болашақ шығындарды бағалауға өзгерістердің бағаланатын шығындарды алуға талап қаржы активтерін тану күннен бастап кредиттік тәуекел деңгейіне өзгерістерді көрсету үшін есепті күнге көрсетіледі. Басқаша айтқанда, құнсыздануын тануға, жоғары кредиттік тәуекел растайтын, оқиғаға күтудің қажеті жоқ.

Жаңа жалпы хеджирлеу ережелері ХҚЕС хеджирлеуді есепке алу жиынтығы үш тетіктерін сақтап (IAS) 39 IAS (IFRS) 9 түрлі операцияларға, хеджирлеуді есепке алу тетіктерін қолдану мүмкіндігі туралы неғұрлым жеңіл жаза түрімен ережелерді қамтиды, хеджирлеу құралдары қарастырылуы мүмкін қаржы құралдарының тізбесін кеңейтті және Сондай-ақ, хеджирлеуді есепке алу мүмкін болатын қаржылық емес баптарға тән тәуекелдер тізімі. Сонымен қатар, тиімділік тестінің тұжырымдамасы экономикалық шарттардың болуы қағидасына ауыстырылды. Хеджирлеуді есепке алудың тиімділігін ретроспективті бағалау қажет емес. Тәуекелдерді басқару туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптар едәуір кеңейді.

ҚЕХС (IFRS) 15 «Клиенттермен жасалған шарттар бойынша түсім»

2014 жылғы мамыр айында ұйымдастыру үшін клиенттермен келісім-шарттар бойынша кірістердің бірыңғай моделі толық есебін белгіленген ХҚЕС (IFRS) 15, жарияланды. ХҚЕС күшіне енген (IFRS) 15 кейін ХҚЕС (IAS) 18 «Табыс», ХҚЕС (IAS) 11 «Құрылыс салуға жасалған шарттар» және онымен байланысты түсіндіру, оның ішінде, табысты тану үшін ағымдағы стандарттарды ауыстырады.

ХҚЕС негізгі принципі (IFRS) 15: ұйым ол тауарлар немесе қызметтер үшін алмасу, құқығы бар күтеді ретінде ұйымдастыру, оған сыйақы үшін тиісті мөлшерде клиенттерге уәде тауарлар немесе қызметтер беру ретінде табыс таниды. Атап айтқанда, стандартты табыс тану үшін бес қадам үлгісін енгізеді:

- 1-қадам: сатып алушымен келісімшартты (ларды) анықтаңыз
- 2-қадам: шарттық міндеттемелерді анықтау
- 3-қадам: Мәміле мәнін анықтаңыз

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

- 4-қадам: Келісімшарт бойынша міндеттемелердің арасында транзакциялық құнды бөлу
- 5-қадам: Ұйым келісім-шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаған кезде / түсімді тану.

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес ұйым міндеттемені орындаудан кейін, тиісті тауарлар немесе қызметтер бойынша «бақылау» сатып алушыға ауысқаннан кейін пайда таниды. ҚЕХС (IFRS) 15 мәмілелердің әр түрлі түрлерін есепке алу үшін қосымша талаптарды қамтиды. Бұған қоса, 15 (IFRS) ХҚЕС қосымша ақпаратты ашып көрсетуді талап етеді.

ҚХЕС (IFRS) 16 «Жалға алу»

IAS (IFRS) 16 жалдау келісімдер анықтау және жалға берушінің және жалға алушының екі бастап есепке алу бірыңғай үлгісін таныстырады. Жаңа стандарт күшіне енгеннен кейін ХҚЕС (IAS) 17 «Жалдау», және барлық байланысты түсініктемелер өзгерістер ауыстырады.

ХҚЕС (IFRS) 16 орнына, сатып алушы клиент үшін операциялық жалға (баланстан шотына) және қаржылық жалдау (балансты ескере отырып) арасындағы анықталған актив бөлу бұдан былай пайдаланылатынын бақылайтын негізінде жалдау мен қызметтер келісімдер арасындағы айырмашылық, жалға алу есебінде үлгілі төменгі қысқа мерзімді жалға және жалдау активтерді қоспағанда, барлық жалдау шарттарына қатысты құны актив пайдалану құқығын және тиісті міндеттемелерді түрінде (барлық келісім-шарттар бойынша баланста шоты) танылуға тиіс.

Бастапқыда өзіндік құны (бірнеше жағдайларды қоспағанда) жинақталған амортизация мен міндеттеменің қайта бағалау үшін түзетілген құнсызданудан болған жинақталған залалдармен, шегерумен танылған пайдалану құқығын түрінде жалдау міндеттеме бастапқыда қалған жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін, міндеттемелерді жалдау міндеттеме және лизингтік төлемдер бойынша сыйақы есептеле, сондай-ақ, басқа да заттарды арасында, жалдау модификациялау әсері болып табылады. Сонымен қатар, ақша қаражаттарының қозғалысы туралы жіктеу, сондай-ақ ҚЕХС-(IFRS) сәйкес 16 жалдау төлемдері түскен ақша қаражаттарының қозғалысы ретінде хабарланады, ал операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы ретінде жіктеледі 17 (IAS) ХҚЕС-ына сәйкес операциялық жалдау шарттары бойынша төлемдер ретінде тиісінше қаржылық және операциялық қызметі өзгереді.

ҚЕХС-(ҚЕХС) 16 сәйкес лизинг берушінің тарапынан есепке жалға алушының бухгалтерлік есеп айырмашылығы ХҚЕС (IAS) 17 салыстырғанда іс жүзінде өзгерген жоқ және операциялық жалдау шарттары немесе қаржылық жалдау бойынша үлесін талап етеді. Бұлардан басқа, IAS (IFRS) 16 сәйкес ақпаратты ашуға қатысты талаптар айтарлықтай кеңейді. болашақ кезеңдерге қаржылық есептілікті дайындау кезінде жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсіндіру қабылдау салдары қазіргі уақытта басшылық бағалап жатыр, бірақ қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне айтарлықтай әсері күтілмейді.

4.ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

	Жер	Құрылыс және ғимараттар	Машиналар мен жабдықтар	Жүк тасымалдары	МЕА және НҚ басқа түрлері	Аяқталмаған құрылыс	Барлығы
Бастапқы құн							
01.01.2015ж. қалдық	684 662	7 041 728	13 779 640	473 078	207 776	5 175 094	22 186 884
Жабдықтау	-	4 723	464 472	-	36 141	5 562 872	6 068 208
Іске қосу	-	895 249	2 974 833	6 554	315 331	(4 191 967)	-
Істен шығу	-	1 247 535	146 640	-	8 036	-	1 402 211
31.12.2015ж. қалдық	684 662	6 694 165	17 072 305	479 632	551 212	6 545 999	32 027 975
Жабдықтау	55 124	163 406	878 244	97 688	28 237	3 516 079	4 738 778
Іске қосу	-	10 500	1 837 164	-	-	(1 847 664)	-
Қайта бағалау	-	8 159 168	37 592 233	403 632	653 370	-	46 808 403

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Істен шығу	55 124	1 408 129	878 915	29 655	110 567	-	2 482 390
Бағалау	-	342 312	371 609	8 480	16 059	-	738 460
31.12.2016ж. қалдық	684 662	13 276 798	56 129 422	942 817	1 106 193	8 214 414	80 354 306
Амортизация							
01.01.2015ж. қалдық	-	3 210 994	4 114 461	65 559	65 680	-	7 456 694
Кезеңдегі амортизация	-	964 586	750 029	58 792	29 572	-	1 802 979
Амортизацияның істен шығуы	-	1 247 002	116 927		6 630	-	1 370 559
31.12.2015ж. қалдық	-	2 928 578	4 747 563	124 351	88 622	-	7 889 114
Кезеңдегі амортизация	-	468 382	850 255	63 032	86 526	-	1 468 195
Бағалауға дейін	-	8 105 479	37 425 988	395 387	647 981	-	46 574 835
Амортизацияның істен шығуы	-	1 342 473	970 077	30 674	112 299	-	2 455 523
31.12.2016ж. қалдық	-	10 159 966	42 053 729	552 096	710 830	-	53 476 621
Баланстық құн							
31.12.2015ж.	684 662	3 765 587	12 324 742	355 281	462 590	6 545 999	24 138 861
31.12.2016ж.	684 662	3 116 832	14 075 693	390 721	395 363	8 214 414	26 877 685

Материалдық емес активтер 3118 мың теңгеге: үйлер мен жабдықтар тұрғысынан, балансында ұсынылған ұзақ мерзімді активтер 18.660.153 мың теңгеге (2015 жылы 17589006 мың теңгеге) дейін қосуға (2015 жылы 3856 мың теңгеге) және 6.545.999 мың теңге: 8.214.414 мың теңге (2015 мөлшерінде басқа ұзақ мерзімді активтерді (салынуда активтері) құрады.

2016 жылға арналған Амортизация 2345 теңге амортизацияны қоса алғанда, 1,468,195 мың теңгені құрады. Есепті кезеңде, 1,002,563 мың сомасында негізгі құралдарды сатып алу арқылы құрылған негізгі құралдар құнының, 1 607 мың теңге сомасында материалдық емес активтердің, 1.847.664 мың теңге көлемінде 2016 жылы инвестициялық бағдарламаны іске асыру үшін шығындарды капиталдандыру, қосқан үлесі 218 529 мың теңге сомасында жарғылық капиталы өсті. Есепті кезеңде негізгі құралдардың істен шығуынан байланысты 1.001.179 мың теңге келмеген бойынша, оның ішінде 2,482,390 мың теңгені құрады.

5. ҚОРЛАР

	2016	2015
Отын	638 331	1 234 353
Қосалқы бөлшектер	331 959	173 989
Шикізат пен материалдар	98 503	120 114
Басқалары	103 159	96 348
Ескірген және баяу қозғалатын қорлар бойынша резервтер	(36 184)	(35 408)
Барлығы:	1 135 768	1 589 396

Төмендегі кестеде резервтердің қорын қозғалысын көрсетеді:

1 қаңтарға	(35 408)	(28 806)
1 қаңтарға	(776)	(6 602)
Жыл ішінде есептелгені	(776)	(6 602)

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Бұрын құрылған резервтің есептен шығарылғаны		
31 желтоқсанына	(36 184)	(35 408)

6. САУДАЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	2016	2015
Үшінші тараптардың саудалық дебиторлық берешегі	4 010 615	2 599 637
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешек (21-ескерте)	907 344	1 939 084
Басқа дебиторлық берешек	35 327	14 607
Болашақ кезеңдегі шығыстар	27 707	28 690
Үшінші тұлғаларға төленген қысқа мерзімді аванстар	37 816	8 066
Құнсыздануға арналған резерв	(597 867)	(7 084)
Барлығы:	4 420 942	4 583 000

Төмендегі кестеде құнсыздану резервінің өзгеруі көрсетеді:

	2016	2015
1 қаңтарына	(7 084)	(26 919)
Жыл барысында есептелгені	(593 425)	(7 084)
Жыл ішіндегі резервтің қалпына келтіргені	2 642	26 919
31 желтоқсанына	(597 867)	(7 084)

7. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРҒА ЗАЕМДАР

	2016	2015
Байланысқан тараптар (Ескерту 21) заемдар	352 018	303 833
Әділ құн реттеу	56 475	48 185
Барлығы:	408 493	352 018

8. БАСҚА САЛЫҚТАРҒА АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМДЕР

	2016	2015
Қосымша құн салығы	84	113
Басқа да салықтар мен алымдар	21 700	16 856
Барлығы:	21 784	21 400

9. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	2016	2015
Кассадағы ақша	472	2 235
Банктік шоттардағы теңгемен көрсетілген ақша	202 719	161 921

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

қаражаттары		
Барлығы:	203 191	164 156

10. КАПИТАЛ

	2016	2015
Жарғылық капитал	8 284 636	8 066 107
Қосымша төленген капитал	143 000	361 529
Активтерді қайта бағалаудан түскен қоры	183 506	
Өткен жылдардың бөлінбеген пайдасы	11 457 525	7 974 103
Есепті кезеңде бөлінбеген пайда	4 778 412	3 483 403
Барлығы:	24 847 079	19 885 142

2016 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тіркелген және берілген капитал 8.284.636 мың теңгені құрайды. Акциялар бастапқы мәселе бар шығарылған акциялардың қоспағанда ешқандай номиналды мәні жоқ. 27.07.2016 жылдың №8-26-АЭС сату шартының негізінде жай акциялардың акционерлері 218 529 мың теңге сомасында 118.380 акциялары сатып алынды.

11. ЗАЕМДАР

	2016	2015
Банктік несиелердің Ағымдағы бөлігі	1 134 326	1 613 312
Банктік несиелердің ұзақ мерзімді бөлігі	-	1 532 341
Барлығы:	1 134 326	3 145 653

2014 жылдың 12 желтоқсан күніне компания қарыз мақсаты автоматтандыру жүйелерін кешенді жаңғырту болып табылады. 12/11/2017ж өтеу мерзімі жылына 10% бойынша 3.000.000 мың теңге көлемінде ЖЭО-2мен жаңартылмайтын кредит желісі бойынша «ЦентрКредит Банкі» АҚ-мен келісім жасасты. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарызы 1.134.326 мың теңгені құрады.

12. ҮЙІНДІЛЕРДІҢ РЕКУЛЬТИВАЦИЯЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ БОЙЫНША РЕЗЕРВТЕР

Компания есепті күнге күл үйінділерін мелиорациялау, сондай-ақ осындай активтер бойынша жер учаскелерін рекультивациялау бойынша міндеттемелерді өз қызметін аяқтағаннан кейін жүзеге асырады.

Қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі міндеттемелер бойынша резервтің мөлшері баланс күнінде осы күнге қатысты қолданылған номиналды бағалар бойынша және күлді қоқыстардың күтілетін мерзіміне болжанатын инфляция ленгейін және есеп беру күніне арналған дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып анықталды.

	2016 жылдың 31 желтоқсанына			2015 жылдың 31 желтоқсанына		
	ТЭЦ-1	ТЭЦ-2	Всего	ТЭЦ-1	ТЭЦ-2	Всего
Ағымдағы бөлігі	193 401	52 163	245 565	71 450	524 798	596 248
Ұзақ мерзімді бөлігі	-	-	-	117 838	30 737	148 575
Барлығы	193 401	52 163	245 565	189 288	555 535	744 823

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

	2016	2015
31 желтоқсандағы дисконттау ставкасы	10,40%	5,20%
31 желтоқсан инфляция факторы	8,50%	13,60%

Дисконттау ставкасын есептеу 2017 жылы өтеу мерзімі бар мемлекеттік облигациялар бойынша тәуекелсіз мөлшерлемелерге негізделген және бұл тарифтерді күл төгінділерін қалпына келтіру бойынша міндеттемелерді орындау мерзіміне экстраполяциялайды. 2016 жылы дисконттау ставкасы 10,4%, 2015 жылы - 5,2%.

Күл үйінділерін қалпына келтіру бойынша міндеттеме 2015 жылдан бастап 2017 жылға дейін өзгергенше, күл төгіндісінің пайдалы қызмет мерзімінің соңында өтелуі тиіс. Осындай шығыстарды дерсу бағалауға реттеу талаптары, дисконттың деңгейлері мен инфляция деңгейі, сондай-ақ тарату жұмыстарының баламалы нұсқаларының арқасында мүмкін болатын өзгерістер жатады.

Төменде күл төгінділерін қалпына келтіру бойынша міндеттемелердің өзгеруі:

	2016	2015
1 қаңтарына	744 824	1 360 591
Бағлаудағы өзгерту	(524 798)	(654 743)
Жеңілдік амортизациясы /Қаржылық шығындар	25 539	38 975
31 желтоқсанына	245 565	744 824

13. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР

	2016	2015
Үшінші тұлғаларға қысқа мерзімді кредиторлық берешектер	4 117 441	5 042 443
Байланысты тараптарға Қысқа мерзімді сауда кредиторлық берешек (21-ескертпе)	149 114	82 695
Сыйақы төлеуге жататын	1 714	4 917
Қысқа мерзімді жалақы бойынша берешек	200 864	183 698
Құжаттармен берешек	4 056	3 118
Пайдаланылмаған демалыс үшін төленуге тиіс	202 551	196 244
Алынған аванстар	253 659	315 224
Басқа да қысқа мерзімді кредиторлық берешек	6 411	9 780
Барлығы:	4 935 810	5 838 119

14. БАСҚА САЛЫҚТАРҒА ҚАРЫЗДАР

	2016	2015
Корпоративтік табыс салығы	76 046	-
Жеке табыс салығы	35 399	31 554
Қосымша құн салығы	438 287	35 672
Әлеуметтік салық	27 947	25 175
Басқа салықтар	99 250	88 796

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Әлеуметтік аударымдар бойынша міндеттемелер	14 626	12 867
Зейнетақы жарналары бойынша міндеттемелер	46 958	40 574
Барлығы:	738 513	234 638

15. ТҮСІМ

	2016	2015
Электр сатудан түскен түсім	16 804 319	14 900 607
Жылу сатудан түскен табыс	8 873 743	6 912 163
Барлығы:	25 678 062	21 812 770

16. ӨЗІНДІК ҚҰН

	2016	2015
материалдар	8 853 543	8 836 719
Жалақы және онымен байланысты шығындар	3 009 219	2 686 425
НҚ амортизациясы	1 395 814	1 759 258
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	1 666 685	1 253 100
Диспетчерлік қызмет көрсету, реттеу және тепе-теңдігі	700 967	539 677
Қазақстан бойынша тасымалдаулар құны	472 704	390 047
Салықтар	354 770	259 031
Басқа шығындар	905 536	436 630
Барлығы:	17 359 238	16 160 887

17. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2016	2015
Еңбекақы	643 939	553 944
Салықтар	233 891	206 878
Қорғау қызметтері мен сақтандыру шығындары	84 140	66 682
Амортизация	70 189	39 779
Материалдар	11 904	11 981
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету шығындары	132	9 427
Байланыс қызметтері	3 759	3 736
Д.Қ. құнсыздану резерві	593 425	-19 835
Басқа шығындар	75 371	75 221
Барлығы:	1 716 750	947 813

18. БАСҚА ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР

ТАБЫС	2016	2015
Бейінді емес қызмет өнімдер мен қызмет көрсету бойынша өткізуден түскен түсім	69 767	77 343
Босалқыларды сатудан түскен табыс	20 956	12 848

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНШЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Басқа да кірістер	136 327	29 914
Барлығы:	227 050	120 105

ШЫҒЫСТАР	2016	2015
Материалдар	32 689	43 798
Мадақтама	22 843	18 835
Жалақы және онымен байланысты шығындар	36 148	23 391
Материалдық көмек	42 437	35 360
Тіркелген активтер тарату шығындары	10 145	31 392
Салықтар және басқа да міндетті төлемдер	170	98 129
Ескірген және баяу қозғалатын босалқы қорлар бойынша резерв	776	9 117
Амортизация	2 730	3 942
Негізгі құралдардың тозу бойынша шығыстар	535 942	-
Басқа шығындар	77 429	44 796
Барлығы:	761 309	308 760

19. ҚАРЖЫЛАНДЫРУДАН ШЫҒЫНДАР

	2016	2015
Әділ құнын анықтау танылған дисконт амортизациясы	25 539	38 975
Банк кредиттері бойынша пайыздық шығыстар	36 630	61 976
Банктік қарыз ұйымдастыру үшін комиссия	-	34 800
Барлығы:	62 169	135 751

20. ТҮСІМГЕ ТҮСКЕН САЛЫҚ

	2016	2015
Ағымдағы табыс салығы	76 046	(4 431)
Кейінге қалдырылған табыс салығы	1 166 571	1 000 456

Табыс салығы бойынша шығыстар мынадай құрамдастарды қамтиды:

	2016	2015
Ағымдағы табыс салығы	1 111 179	688 463
Кейінге қалдырылған табыс салығы	120 239	255 983
Барлығы:	1 231 418	944 446

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен ҚЕХС арасындағы айырмашылықтар табыс салығын есептеу үшін қаржы есептілігін және олардың негізін дайындау мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасындағы уақытша айырмашылықтарға әкеледі. Төменде шағымды сату немесе міндеттемені өтеу кезеңіне колданылатын салық ставкаларында есептелетін уақытша айырмашылықтардың қозғалысының салықтық әсері берілген. 2016 және 2015 жылдары Табыс салығының ставкасы 20% құрады.

Табыс салығы бойынша сметалық және нақты шығындарды салыстырып тексеру

	2016жыл	2015 жыл

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Салық салғанға дейінгі пайда	5 597 150	4 427 849
Табыс салығы 20% шығыстарының сметалық сомасы	1 119 430	885 570
Салық салу мақсаттары үшін шегерілмейтін шығыстар	111 988	58 876
Жылдық табыс салығына шығындар	1 231 418	944 446

Төменде келтірілген салық әсері қозғалысы уақытша айырмашылықтар:

	01.01.2015 жылдың жағдайы бойынша	Пайда / залалға жатқызыла ды	31.12.2015 жылдың жағдайы бойынша	Пайда / залалға жатқызыла ды	Капиталғ а жатқызы лады	31.12.2016 жылдың жағдайы бойынша
Салық салынатын салық әсері шегерілетін уақытша айырмашылықтар						
Шоттарының құнсызданудан дебиторлық және басқа да активтер бойынша резерв	(226)	(1 191)	(1 417)	(118 156)		(119 573)
Үйінділердің рекультивациялау міндеттемелер бойынша резервтер	(272 118)	123 153	(148 965)	99 852		(49 113)
Пайдаланылмаған демалыс үшін резервтер	(34 201)	(5 048)	(39 249)	(1 261)		(40 510)
Қаржы активтері амортизацияланған құн бойынша танылады	(9 665)	28	(9 637)	9 637		-
Есептелген салық	(4 752)	(282)	(5 034)	(555)		(5 589)
Босалқыларды құнсыздануға арналған резервтер	(5 762)	(1 320)	(7 082)	(155)		(7 237)
Банк қарыздары бойынша ақы төлеу				(343)		(343)
Жалпы кейінге қалдырылған салық активі	(326 724)	115 340	(211 384)	(10 981)	-	(222 365)
Салық салынатын салық әсері шегерілетін уақытша айырмашылықтар						
Жылжымайтын мүлік, жабдықтар мен материалдық емес активтер	1 071 197	140 643	1 211 840	131 220	45 876	1 388 936
Жалпы кейінге қалдырылған салық міндеттемесі	1 071 197	140 643	1 211 840	131 220	45 876	1 388 936
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемесі	744 473	255 983	1 000 456	120 239	45 876	1 166 571

21. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТАРАПТАРМЕН КЕЛІСІМДЕР

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

Тараптар, әдетте, тараптардың біреуі басқа тарапты бақылауға мүмкіндігі болса, онымен бірлесіп бақыланады немесе қаржылық және іскерлік мәселелер бойынша шешімдеріне елеулі әсер етуі мүмкін немесе оған бірлескен бақылауды жүзеге асыра алады. Тараптардың өзара байланысы бар-жоғын шешкен кезде, тараптардың өзара қарым-қатынастарының сипаты ғана ескеріледі, олардың заңды нысаны ғана емес. Тікелей бас компания және Компанияны қорытынды бақылауды жүзеге асыратын тарап туралы ақпарат 1 ескертуде ашып көрсетілген.

Байланысты тараптардан туындайтын сомалар және байланысты тараптардан алынатын сомалар, сондай-ақ 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен жасалатын мәмілелер:

	2016 ж. 31 желтоқсанына		2015 ж. 31 желтоқсанына	
	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер
Дебиторлық берешек	844 583	62 761	1 856 389	62 761
Байланысты тараптарға заемдар		408 493		352 018
Кредиторлық сауда берешек	149 114		82 695	

2016 және 2015 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен кірістер мен шығыстар баптары:

	2016 ж. 31 желтоқсанына		2015 ж. 31 желтоқсанына	
	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Акционер
Табыс	7 148 511	-	6 604 473	-
Қаржылық табыс	-	-	-	48 185
Басқа да кірістер	-	-	913	-
Сатудың өзіндік құны	1 179 687	-	778 964	-
Жалпы және әкімшілік шығыстар	164	-	24	-

Жылдың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төмендегідей шешуші басқарушы персоналға сыйақы болып табылады:

	31.12.2016 ж. қалдық	31.12.2015 ж. қалдық
Жалақы және онымен байланысты шығындар	72 336	50 923
Қысқа мерзімді бонустар	4 578	840
Басқа төлемдер	31 345	27 927
Барлығы:	108 259	79 690

Негізгі басқарушы қызметкерлерге сыйақы төлеу шығындары әкімшілік шығыстарда көрінеді.

22. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Салық салу бойынша шартты міндеттемелер

Қазақстан Республикасының Үкіметі бизнес пен коммерциялық инфрақұрылымды реформалауды жалғастыруда. Нәтижесінде ұйымдардың қызметін реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгереді. Бұл өзгерістер фискалдық органдар тарапынан әртүрлі түсіндірулер мен ерікті қолданудың болуымен сипатталады.

Компания басшылығы, салық заңнамасын түсінуіне негізделген барлық салық міндеттемелерін тиісті түрде ескере отырып, аталған фактілер Компания үшін салықтық тәуекелдермен байланысты деп санайды. Осы қаржы есептілігі ұсынылған уақытта, егер бар болса, кез келген күмәнді талаптардың саны немесе кез келген қолайсыз нәтиже ықтималдығы анықталмауы мүмкін.

Сот және құқықтық мәселелер

Қоғамның қарапайым қызмет барысында түрлі құқықтық процестер мен сот процестерінің бағынуы мүмкін. Компания басшылығы осы сияқты процестер мен сот байланысты өтеді болашақта қаржылық жағдайына немесе Қоғамның нәтижелеріне елеулі әсер етпейді, егер соңғы жауапкершілігі деп санайды.

Сақтандыру

2016 жылғы 31 желтоқсандағы қоғамның қолданыстағы ҚР заңнамасына сәйкес, қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін жұмыс берушінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру болып табылады.

23. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӨНІНДЕГІ САЯСАТ

Тәуекелдерді басқару саясаты бизнес-жоспарлау, стратегиялық жоспарлау ажырамас бөлігі болып табылады, және үкіметтің барлық деңгейлерінде шаралар жиынтығы болып табылады. Компанияның қызметі Қазақстанда бизнес жүргізуге тән экономикалық, саяси және әлеуметтік тәуекелдер жатады. Бұл тәуекелдер мемлекеттік саясат, экономикалық жағдайлар, салық өзгерістер және заңды әзірлемелер, валюта бағамдарының ауытқуына орындылығы әсерін, келісім-шарт құқықтарын қамтиды.

Компания үшін негізгі қаржылық тәуекелдер нарықтық тәуекелі және барлық қаржы құралдарымен байланысты туындайтын өтімділік тәуекелі байланысты. Қоғам операциялармен байланысты қаржы тәуекелдерін бақылау және басқару тәуекелдер дәрежесін және шамасы бойынша тәуекелдерге талдау арқылы жүзеге асырылады.

Капиталдың жеткіліксіздігінен тәуекелдерін басқару

Компания капиталды басқарудың істен тәуекел қалаушы үшін пайданы көбейтіп, ал болашақта ретінде операцияларды жалғастыру Компанияның қабілетін нығайтуға бағытталған. Компанияның капиталының құрылымы жарғылық капиталына және бөлінбеген пайдадан (залал) тұрады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел - байланысты шетелдік валюта бағамдарының өзгеруіне Компанияның пайда сезімталдықты өзгеру тәуекелі. Компания шетел валютасындағы операцияларды жүзеге асыруға, өйткені компания, шетел валюталарының байланысты валюталық тәуекелге ұшырамайды.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел - қаржы құралы бір тарап міндеттемені орындауға және қаржы шығынға ұшырау үшін басқа тарапқа тәуекел тудыруы мүмкін емес. Компания саясаты дебиторлық үздіксіз мониторингін қамтамасыз етеді. Мұндай олардың баланстық құны атынан қолма-қол ақшамен, дебиторлық берешек, сондай-ақ қаржы құралдарының кредиттік тәуекелінің ең жоғары деңгейі.

	2016	2015
Ақшалай қаражат	203 191	164 156
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (нетто)	4 420 942	4 583 000
Қысқа мерзімді қаржы активтері	408 493	352 018
Барлығы:	5 032 626	5 099 174

Компания кредиттік тәуекелге шоғырланады, себебі негізгі қызметтен жалғыз клиент болып табылады, «Астанаэнергосбыт» ЖШС сондай-ақ мемлекеттік компания болып табыламайды. Өзге қызмет тәуекел мониторингін концентрациясы жүзеге асырылмайды.

- 2016 и 2015 жж. 31 желтоқсан күніндегі жағдайы бойынша дебиторлық борыш «Астанаэнергосбыт» ЖШС қоғам алдында 3 170 904 және 2 048 259 мың теңгені құрады, сәйкесінше немесе жалпы дебиторлық борыштан 72% және 45% құрады.

**2016 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАН КҮНІНЕ АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ
ЕСКЕРТУЛЕРМЕН ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(ЖАЛҒАСЫ) (мың теңгемен)**

- 2016 и 2015 жж. осы клиенттен қоғам 16 608 463 және 13 885 846 мың теңгені, сәйкесінше жалпы түсімнен 65% және 64% құрады.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарықтық бағалардың өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ықтимал ауытқуы болып табылады. Нарықтық тәуекел ел мен үкімет саясатын қаржы жүйесінің жалпы жағдайына тәуелді. Компания монополиялық қызметті байланысты нарықтық тәуекелге бейім емес.

Өтімділік тәуекелі

Компания басшылығы үздіксіз болжамын және нақты ақша ағындарын мониторинг және қаржылық активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің профильдер салыстыру арқылы өтімділік тәуекелін басқарады.

Төмендегі кестеде 31 желтоқсандағы міндеттемелерді көрсетеді:

	2016	2015
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	4 935 810	5 838 119
Қысқа мерзімді заемдар	1 134 326	1 613 312
Барлығы:	6 070 136	7 451 431
Баланс бойынша нетто-позиция	(1 037 510)	(2 352 257)

24. ЕСЕПТІЛІК КҮНІНЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Компания 2016 жылға арналған қаржы есептеріндегі реттеу қажет баланс күнінен кейін ешқандай елеулі оқиғалар болған жоқ.

Басқарма төрағасы

Бас бухгалтер

Есенжолов Е.Т.

(тегі, аты, әкесінің аты)

Шарипова М. С.

(тегі, аты, әкесінің аты)